

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ersättningar inom utrikesrepresentationen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det skall stiftas en lag om ersättningar inom utrikesrepresentationen. Den nya lagen ersätter lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen. Syftet med propositionen är att revidera systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen så att det uppfyller kraven enligt grundlagen. Samtidigt företas sådana författningstekniska och andra ändringar i de nuvarande bestämmelserna som konstaterats vara nödvändiga.

I den föreslagna lagen bestäms om ersättningar som betalas för att täcka särskilda utgifter i samband med arbete utomlands som utförs av tjänstemän inom utrikesförvaltningen som har förordnats till utrikesrepresentationen och för att täcka särskilda utgifter på grund av lokala särförhållanden. Sådana ersättningar är ortstillägg och ersättningar som betalas utöver det, såsom bostadsersättning, ersättning för barns utbildning, ersättning för flyttkostnader och resekostnader.

Det föreslås att ersättningsförfattningarnas struktur revideras så att den får två nivåer. De ersättningsgrunder som för närvarande anges i förordning tas in i lagen. De allmänna ersättningsgrunderna anges i den nya lagen, och detaljerade bestämmelser om ersättningarna utfärdas genom förordning av utrikesministeriet med stöd av bemyndiganden att utfärda förordning som skrivs in i lagen. Målet är att åstadkomma en i tekniskt hänseende tydlig och exakt författningshelhet.

Innehållet i systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen kvarstår i huvuddrag i samma form som för närvarande. Det föreslås att installeringsersättningen slopas som ett separat ersättningslag. Lagen gör det också möjligt att utveckla ersättningssystemet genom bestämmelser på förordningsnivå.

Lagen avses träda i kraft den 1 oktober 2005.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge.....	4
1.1. Lagstiftning och praxis.....	4
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	5
Sverige.....	6
Norge.....	6
Tyskland	7
Nederländerna	7
Frankrike.....	7
Europeiska unionen.....	7
1.3. Bedömning av nuläget	8
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	8
3. Propositionens konsekvenser	9
3.1. Ekonomiska konsekvenser	9
3.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal	9
4. Beredningen av propositionen	10
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	10
4.2. Utlåtanden.....	10
DETALJMOTIVERING	11
1. Lagförslag	11
1 kap. Allmänna bestämmelser	11
2 kap. Ersättningar	11
3 kap. Särskilda bestämmelser	14
2. Närmare föreskrifter och bestämmelser	15
3. Ikraftträdande	15
4. Lagstiftningsordning.....	15
LAGFÖRSLAG	16
om ersättningar inom utrikesrepresentationen	16
FÖRORDNINGSGRUNDLAG	19
om ersättningar inom utrikesrepresentationen	19
BILAGA 1.....	27
Ortstilläggens grundvärden i ordinarie tjänsteförhållanden	27
Ortstilläggens grundvärden i tidsbegränsade tjänsteförhållanden.....	27

BILAGA 2	28
Tjänstbänemningarnas samordning	28
BILAGA 3	29
Dyrortskoefficienter för stationeringsorterna	29
BILAGA 4	30
Maximala kubikmetrar flyttgods	30
BILAGA 5	31
Maximibeloppen av flyttningersättningar	31
BILAGA 6	32
Beloppen av utrustningsersättningar	32
BILAGA 7	33
Priserna per enhet för representationsersättningar	33
BILAGA 8	34
Klassificering av förhållandena och ersättningsbelopp	34

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Största delen av de statstjänstemän som arbetar utomlands finns vid finska beskickningar som anställda inom utrikesförvaltningen. Meningen är att det lagbaserade systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen skall täcka de merkostnader som föranleds av arbete utomlands, med hänsyn till karaktären hos tjänstemannens arbetsuppgifter inom utrikesrepresentationen och de krav som följer av uppgifterna, de lokala förhållandena och levnadskostnaderna, familjeförhållandena samt andra motsvarande faktorer.

Det nuvarande systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen baserar sig huvudsakligen på det ersättningssystem som utformades utgående från ett betänkande som gavs av kommissionen för utrikesrepresentationens löner 1974. Ersättningssystemet som sattes i kraft genom lagen om innehavare av tjänst eller befattning inom utrikesrepresentationen tillkommande avlöning (317/1976). Under de gångna åren har ersättningssystemet genomgått ett stort antal partiella revideringar. Bestämmelserna om ersättningar inom utrikesrepresentationen har också reviderats tekniskt, första gången 1988 med anledning av ändringarna av tjänstemannalagstiftningen (lagen om avlöning av tjänstemän inom utrikesförvaltningen, 346/1988) och därefter 1993 i anslutning till delegeringen av statsrådets befogenheter.

I fråga om systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen gäller för närvarande följande författningar:

- lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (651/1993), nedan UR-ersättningslagen
- förordningen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (652/1993), nedan UR-ersättningsförordningen
- utrikesministeriets beslut om ersättningar

på grund av de lokala särförhållandena till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (UM:s föreskrift av den 31 januari 1997, nr 9/1997) nedan UR-ersättningsbeslutet.

Genom förordning har dessutom utfärdats bestämmelser om ersättningar till tjänstemän inom utrikesrepresentationen för skador på egendom (416/1989).

Enligt 2 § i lagen om statens tjänstekollektivavtal (664/1970) gäller i fråga om villkoren i statstjänstemäns anställningsvillkor vad som bestäms i tjänstekollektivavtal. Enligt 2 § får avtal inte ingås om ersättningar som skall betalas till tjänstemän inom utrikesrepresentationen utan de skall regleras i lag. Så förhöll det sig redan före lagen om statens tjänstekollektivavtal. I 5 § sägs bl.a. att finansministeriet kan bevilja tillstånd att till en tjänsteman betala andra ekonomiska förmåner än lön på grundval av tjänsteförhållandet.

Innehållet i UR-ersättningslagen är mycket snävt. I 1 § finns en definition som gäller tillämpningsområdet och ersättningsgrunderna och enligt vilken ersättningar på grund av lokala särförhållanden betalas till de tjänstemän inom utrikesförvaltningen som har förordnats till utrikesrepresentationen. Enligt 2 § gäller att bestämmelser om ersättningarna utfärdas genom beslut av utrikesministeriet enligt de allmänna grunder som anges genom förordning.

Ersättningarna definieras inte desto närmare i lagen. Bestämmelser om de allmänna ersättningsgrunderna har utfärdats genom förordning och bestämmelser om detaljerna i fråga om ersättningarna och ersättningsbeloppen har utfärdats genom utrikesministeriets beslut. I författningshierarkin enligt 80 § i grundlagen är UR-ersättningsförordningen för närvarande statsrådets förordning och UR-ersättningsbeslutet ministeriets förordning.

Ersättningsslagen enligt det nuvarande ersättningssystemet och ersättningsgrunderna har i huvuddrag räknats upp i 1 § i UR-ersättningsförordningen:

"En tjänsteman inom utrikesrepresentationen kan på grund av lokala särförhållanden betalas

1) *ortstillägg* på grund av tjänstemannens tjänsteställning, ansvaret i uppgiften och hans familjeförhållanden samt de speciella krav som förhållandena i stationeringslandet ställer med avseende på hans avlöning,

2) *ersättning för ogynnsamma förhållanden* för sådana ogynnsamma förhållanden på stationeringsorten som påverkar tjänstemannens och hans familjmedlemmars hälsa, säkerhet och trivsel,

3) *bostadsersättning* för kostnader som föranleds av en bostad eller annat boende som utrikesministeriet godkänt, till den del de överstiger det hyresvederlag som utrikesministeriet fastställt att skall uppbäras hos tjänstemannen,

4) *utbildningsersättning* för utbildning av tjänstemannens barn,

5) *representationsersättning* för utgifter som föranleds av anordnandet av tillställningar som är nödvändiga för skötseln av arbetsuppgifterna samt för andra utgifter i direkt anslutning till representationsverksamheten,

6) *utrustningsersättning* för nödvändiga anskaffningar som föranleds av förflyttningen till utrikesrepresentationen och, inom utrikesrepresentationen, från ett stationeringsland till ett annat,

7) *installationsersättning* för andra särskilda kostnader i anslutning till förflyttningen till utrikesrepresentationen, inom utrikesrepresentationen från en stationeringsort till en annan eller från utrikesrepresentationen till hemlandet samt

8) ersättning för flyttnings- och vissa andra resekostnader."

Enligt 9 och 11 § i inkomstskattelagen (1535/1992) gäller att en finsk medborgare som tjänstgör vid Finlands utrikesrepresentation, hör till den utsända personalen och står i anställningsförhållande till finska staten anses som bosatt i Finland och allmänt skattskyldig i Finland. Enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970) och Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 50/1980) är tjänstemän som hör till personalen vid en beskickning i sitt stationeringsland befriade från skatt som uppbäras på löneinkomsterna för uppdraget.

I 76 § i inkomstskattelagen sägs att

"ortstillägg till personer som tjänstgör inom utrikesrepresentationen och till andra som är i finska statens tjänst och har placerats utomlands samt annan av staten betald ersättning för täckande av särskilda utgifter i samband med utomlands utfört arbete eller på grund av lokala särförhållanden" inte är skattepliktig inkomst. Enligt denna definition och vederlagen beskattningspraxis är ersättningarna inom utrikesrepresentationen skattefria i Finland för allmänt skattskyldiga.

Ett undantag är bostadsförmånen för beskickningscheferna. Bostadsförmånen är en skattepliktig naturaförmån. Rätten till bostadsförmån har inte karaktär av en ersättning, utan räknas som en "annan förmån", vilket framgår av UR-ersättningslagens rubrik.

Cirka 95 procent av de tjänstemän som är verksamma inom utrikesrepresentationen står i tjänsteförhållande till utrikesförvaltningen. Systemet för ersättningar inom utrikesförvaltningen tillämpas i tillämpliga delar också i fråga om anställningsförhållandena för militärattachéer och vissa andra internationella uppdrag för försvarsmakten. Bestämmelser om detta finns i 8 d § i lagen om försvarsmakten (402/1974). Samma system tillämpas också vid teknologiska utvecklingscentralen (Tekes). En bestämmelse om tillämpningen finns i 15 § i förordningen om teknologiska utvecklingscentralen (467/1993).

Med stöd av den ovan nämnda bestämmelsen i lagen om statens tjänstekollektivavtal beslutar finansministeriet om ersättningar till tjänstemän som med sitt ämbetsverks eller något annat ämbetsverks medel sänds till utlandet för att utföra arbetsuppgifter.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Systemen för utrikesersättningar inom utrikesförvaltningarna baserar sig vanligen på merkostnadstänkande. Till den som förflyttas som utsänd till en beskickning betalas en grundlön som bestäms enligt lönenivån i hemlandet, och merkostnaderna för boende och arbete utomlands ersätts vanligen särskilt med skattefria ersättningar. Fastställandet av de merkostnader som skall ersättas avviker något från ett system till ett annat. En del av

ersättningarna betalas enligt de faktiska kostnaderna och en del som fasta belopp. I de flesta system beaktas familjeförhållanden som en faktor som ökar kostnaderna.

Sverige

I Sverige baserar sig systemet för ersättningar inom utrikesförvaltningen på avtalet U-ALFA (Avtal om anställningsvillkor för arbetstagare vid utrikesförvaltningen m.fl. under utlandsstationering, 1.1.2002). Bortsett från några ändringar har systemet gällt i nuvarande form sedan 1991.

Utgångspunkten är att merkostnader på grund av verksamheten inom utrikesrepresentationen skall ersättas. Här ingår tanken om utvidgad skyldighet att försörja familjen när makens eller makans inkomster uteblir på grund av flyttningen till utlandet. Merkostnader som skall ersättas uppkommer av hushållsarbete, transport, kontakter till hemlandet på grund av avståndet till stationeringsorten, tjänster, fritidssysselsättningar, kontakter, representation och kläder samt prisnivån på stationeringsorten. Ersättningarnas storlek påverkas av uppgifternas karaktär, omfattningen av representationsskyldigheten och tjänstemannens familjeförhållanden.

Medföljandetillägget (tillägg för make eller maka) är bundet till lönenivån för svenska staten och bestäms som en procentandel av medellönerna. För att tillägget skall betalas förutsätts att maken eller maken följer med till stationeringsorten. Barntilläggets storlek bestäms enligt barnets vistelseort och beroende på om tjänstemannen är ensamstående.

Skäliga kostnader för barnens utbildning ersätts i fråga om grundskoleutbildning, gymnasieutbildning och utbildning på mellanstadiet motsvarande gymnasiet. Kostnaderna ersätts från ingången av det läsår under vilket barnet fyller 5 år och till utgången av det läsår under vilket barnet fyller 19 år. Kostnader för förskoleundervisning kan ersättas redan för barn som fyllt 4 år.

Tjänstemän inom utrikesrepresentationen får skattefri ersättning för boende, utan någon självriskandel. Boendekostnaderna ersätts enligt mycket likartade principer som de som gäller inom det nuvarande systemet i Finland.

Hardshipklassificeringen (klassificering av ogynnsamma förhållanden) motsvarar klassificeringen i Finland. I systemet för ogynnsamma förhållanden ingår också årligen 1-2 underhållsresor som ersätts särskilt samt extra resor för hembesök för tjänstemän som inte har familj.

Andra resor som ersätts är tjänstemannens och de medföljande familjemedlemmarnas årliga semesterresor hem samt besöksresor, två per år för barn och tre för maken eller maken. Flyttningsresorna till och från stationeringsorten ersätts.

Flyttningskostnaderna ersätts mot faktura inom gränserna för flyttningsrätten. Till tjänstemännen betalas dessutom flyttersättning av engångskaraktär, s.k. gardinpeng, som motsvarar utrustningsersättningen och som bestäms som en procentandel av månadsinkomsterna på stationeringsorten.

Vid ingången av 2002 trädde avtalet URA i kraft (Avtal om utlandskontrakt och riktlinjer för anställningsvillkor vid tjänstgöring utomlands, 1.1.2002). Avtalet tillämpas på andra statsanställda som befinner sig utomlands än de som är anställda inom utrikesförvaltningen eller biståndsförvaltningen. Enligt inkomstskattelagen i Sverige är de ersättningar om vilka överenskommit i avtalet U-ALFA skattefria, medan skattefriheten för de ersättningar om vilka överenskommit i avtalet URA har begränsats.

Norge

Det norska systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen är avtalsbaserat i likhet med det svenska systemet. Grunden för ersättningarna utgörs av en femgradig indelning utifrån uppgifter och tjänstebenenämningar där representationsskyldigheten är av central betydelse. Avsikten är att ortstillägg skall ersätta utgiftsposter som t.ex. användning av bil och transport, anställning av hembiträde, anskaffning och underhåll av kapitalvaror, kläder och skor, ledigheter, fritid och idrott, vissa läkar- och läkemedelsutgifter, försäkringar samt post- och fraktkostnader.

Skäliga kostnader med anledning av barnens utbildning ersätts från ingången av det kalenderår under vilket barnet fyller 6 år och till utgången av det kalenderår under vilket

barnet fyller 19 år.

Kostnader för boende ersätts skattefritt utan någon självriskandel. Boendekostnaderna ersätts enligt likartade principer som de som gäller inom det nuvarande systemet i Finland.

Ersättningen för ogynnsamma förhållanden är betydligt större än i Finland och Sverige, men separata underhållsresor ersätts inte utan ersättningen är också avsedd för kostnader som föranleds av färden.

Semesterresor hem ersätts årligen. Flyttningar och flyttningsresor ersätts mot faktura. I systemet ingår inte någon egentlig ersättning i stil med utrustningsersättning i anslutning till flyttning. Tjänstemännen kan däremot få förskott på installeringskostnaderna. Förskottet återbetalas som månatliga avbetalningsposter i högst tre års tid.

Tyskland

Systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen inom den tyska utrikesförvaltningen baserar sig på lag. Utgångspunkten är att 60 procent av grundlönen jämte tillägg, ortstillägg och barntillägg spenderas på stationeringsorten, varvid köpkraftsutjämnningen påverkar andelen. För fastställande av ortstillägget har stationeringsorterna indelats i tolv zoner som bestäms enligt stationeringsortens läge och förhållandena.

Tillägget för make eller maka påverkas av om maken eller maken följer med och om han eller hon förvärvsarbetar. Barntillägg betalas om barnen befinner sig i stationeringslandet eller någon annanstans i utlandet eller i hemlandet utan att den ena av föräldrarna är bosatt i hemlandet.

Skäliga utbildningskostnader för barn ersätts. Barnträdgårdsavgifter ersätts för barn som fyllt 4 år. När kostnadernas skälighet prövas är utgångspunkten en tysk skola på stationeringsorten och de kostnader som det offentliga skolsystemet i Berlins stad täcker. I fråga om skolresor utgörs självriskandelen av skolelevernas årsbiljett i Berlin.

Storleken på de boendekostnader som ersätts bestäms som en procentandel av tjänstemannens lön och ortstillägget. Boendekostnader som utgör högst 18 procent av tjänstemannens lön och utlandstilläggen ersätts till

fullt belopp. Den överskjutande delen ersätts till 90 procent. Om det är fråga om en exceptionellt dyr stationeringsort är den övre gränsen för boendekostnader som ersätts dock 20–22 procent av lönen och utlandstilläggen.

Nederländerna

Systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen i Nederländerna baserar sig på lagstiftning.

Systemet består av poster som är beroende av lönenivån: transportersättning, tillägg för hushållspersonal och tillägg för passiv representation samt ortstillägg, som förutom av lönen också är beroende av stationeringsorten och familjeförhållandena.

Ortstilläggets storlek påverkas förutom av prisnivån på stationeringsorten också av förhållandena på stationeringsorten och avståndet till Nederländerna. Ortstillägg betalas till förhöjt belopp för medföljande make eller maka och barn.

För köpkraftsutjämnning i fråga om ortstillägget indelas stationeringsorterna i tre kategorier enligt de lokala anskaffningsmöjligheterna och rekreativsmöjligheterna. Ju sämre anskaffningsmöjligheterna är på stationeringsorten, desto mindre del av ortstillägget omfattas av utjämnning av köpkraften.

Frankrike

Systemet för utlandsersättningar inom den franska utrikesförvaltningen baserar sig på förordning. Ersättningssystemet har en liknande struktur som de system som beskrivits ovan. Ett särdrag för det franska systemet är den flyttningersättning som betalas till ett fast belopp i euro och som behöver redovisas. Flyttningersättningens storlek beräknas utgående från den flyttningsrätt som bestäms utifrån tjänsteställningen och familjens storlek. Beräkningsgrunden utgörs av flygtransport enligt flyttningsrätten och dessutom beaktas lokala utgifter.

Europeiska unionen

För Europeiska unionens tjänstemän med familj består lönen förutom av grundlön ock-

så av ett hushållstillägg (+ 5 procent) om maken eller maken eller barnen bor på den ort där tjänstemannen arbetar, samt eventuellt av bantillägg. Om en tjänsteman flyttar till arbetsorten från ett annat land betalas utlandstillägg (+ 16 procent). Till EU betalas skatt på allt annat än bantillägg.

Om tjänstemannens stationeringsort är någon annan än Bryssel eller Luxemburg beaktas prisnivån på stationeringsorten i lönen och ersättningarna med hänsyn till levnads-kostnadsindex. På en stationeringsort utanför EU får tjänstemannen lyfta högst 80 procent av sin lön jämte ersättningar i stationerings-ortens valuta. På denna andel, som i praktiken spenderas på stationeringsorten, tillämpas det lokala levnads-kostnadsindexet.

Tillägg för ogynnsamma förhållanden kan betalas till 10, 15, 20, 25 eller 35 procent av lönen.

Kostnaderna för barnens utbildning ersätts. Flyttningar och flyttningsresor samt semesterresor hem ersätts för hela familjen.

Installeringsersättning betalas i samband med flyttningen. Ersättningen motsvarar två månadslöner.

Europeiska unionen har inte någon gemenskapslagstiftning om de ersättningar som behandlas här.

1.3. Bedömning av nuläget

Det lagbaserade systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen är nödvändigt och till sin struktur fortfarande till största delen välfungerande. Grundlagen som trädde i kraft 2000 kräver dock att strukturen hos ersättningsförfattningarna revideras.

Enligt 80 § i grundlagen skall bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Av detta följer att bestämmelser om grunderna för ersättningssystemet skall utfärdas på lagnivå. I 80 § i grundlagen förutsätts också att närmare bestämmelser som utfärdas genom förordning av ett ministerium eller statsrådet skall basera sig på ett i lag angivet exakt och noggrant avgränsat bemyndigande att utfärda förordning.

En revidering av författningarnas hierarkiska struktur innebär i praktiken att det måste stiftas en helt ny lag om ersättningssystemet.

Samtidigt är det nödvändigt att granska både systemet som helhet och detaljerna i det och att företa de ändringar som konstaterats vara nödvändiga.

Några stora ändringar är inte nödvändiga i fråga om innehållet i systemet, ersättningsgrunderna eller ersättningsbeloppen. Det på uppgifternas svårighetsgrad baserade lönesystemet som togs i bruk i början av oktober 2003 ställer krav på att ändra grunden för vissa ersättningar. I egenskap av arbetsgivare har utrikesministeriet dock ansett det vara befogat att utveckla systemet med anledning av förändringarna i omvärlden. En traditionell livslång karriär inom utrikesförvaltningen är inte längre attraktiv på arbetsmarknaden i en tid då också företagsvärlden erbjuder intressanta möjligheter till internationell karriär eller enskilda kommenderingar till utlandet. För att kunna trygga bästa möjliga rekrytering och kontinuitet när det gäller personalen samt den förflyttningsberedskap som är nödvändig för att utrikesförvaltningen skall fungera behöver utrikesförvaltningen ett ersättningsystem som är konkurrenskraftigare än tidigare och som bättre lämpar sig för olika slags individuella behov och familjesituationer.

Makarnas ställning på arbetsmarknaden inom utrikesrepresentationen och efteråt i hemlandet är en utmaning för utrikesministeriet som arbetsgivare. Det allmänna säkerhetsläget i världen är en annan utmaning av helt annan typ. Större avseende än tidigare bör fästas vid tjänstemännens och deras familjers säkerhet och trivsel.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att revidera lagstiftningen om systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen så att den uppfyller kraven enligt grundlagen. Meningen är att bestämmelserna på lagnivå skall fastställa grunderna för ersättningssystemet tydligt och på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till tjänstemännens rättssäkerhet. Lagen bör utgöra en stabil men med tanke på framtida behov smidig grund för detaljerad reglering på förordningsnivå. Målet är att åstadkomma en i tekniskt hänseende tydlig och exakt författ-

ningsshelhet.

Det föreslås att ersättningsförfattningarnas struktur revideras så att den blir tvågradig på så vis att den nya lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen och den förordning av utrikesministeriet som utfärdas med stöd av lagen ersätter den tidigare lagen och förordningen samt utrikesministeriets beslut. De ersättningsgrunder som för närvarande anges i förordningen tas in i lagen. De allmänna ersättningsgrunderna anges i den nya lagen, och detaljerade bestämmelser om ersättningsarna utfärdas genom förordning av utrikesministeriet med stöd av bemyndiganden att utfärda förordning som skrivs in i lagen.

Som en ändring av detaljerna i ersättningssystemet på lagnivå föreslås att installeringsersättning skall utgå som ersättningsslag. Med installeringsersättningen täcks andra kostnader i anslutning till förflyttning från ett land till ett annat än direkta kostnader för hantering av flyttgods och resekostnader. I det reviderade systemet kan dessa kostnader täckas som en kalkylerad del i ortstillägget.

Som en ändring i detaljerna på lagnivå föreslås också att det hyresvederlag som schablonmässigt bestäms som en procentandel utifrån lönen och ortstillägget och som utgjort en del av bostadsersättningen för andra än beskickningschefer inte längre skall tas ut. Enligt reformen gäller att när ortstillägget för en tjänsteman fastställs skall det nuvarande hyresvederlaget, dvs. tjänstemannens självriskandel av boendekostnaderna, beaktas som en faktor som sänker beloppet. På så vis sparas tid och arbetskraft som går åt till att administrera ersättningssystemet.

I den nya lagen föreslås inte någon liknande bestämmelse om fri bostad för beskickningschefer som i den nuvarande lagen. Här handlar det inte om en ersättning, utan om en annan förmån och det behövs inte någon bestämmelse om detta i den speciallag som gäller systemet med ersättningar inom utrikesrepresentationen. Bostadsförmånen kvarstår, men den har sin juridiska grund i den allmänna lagstiftningen. Till denna del är avsikten av skapa klarhet i lagens tillämpningsområde.

Genom förordning som utfärdats med stöd av UR-ersättningslagen bestäms för närvarande särskilt om ersättning av skada på

egendomen för tjänstemän inom utrikesrepresentationen i sådana fall då skadan inte har kunnat täckas med försäkringar. Det föreslås att bestämmelserna om ersättning som kompletterar försäkringen skall tas in i den nya lagen och i utrikesministeriets förordning. Därmed ingår också dessa ersättningar i det sammanhängande ersättningssystemet.

I övrigt kan ersättningssystemet utvecklas genom bestämmelser på förordningsnivå. Planerade innehållsmässiga ändringar gäller bl.a. att man i fråga om vissa ersättningslag av praktiska skäl övergår från ersättning av utgifter mot fakturering till kalkylerad engångsersättning. På det sätt som förutsatts i det nya lönesystemet som grundar sig på hur pass krävande uppgifterna är, ändras inom klassificeringen av ersättningsposterna de nuvarande på tjänstebenenämningar och A-löneklasser baserade klassificeringarna och grupperingarna så att de baserar sig dels på tjänstebenenämningar, dels på de krav som gäller för uppgifterna.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Det har beräknats att den förordning som utfärdas med stöd av bemyndiganden i den föreslagna lagen medför en kostnadsökning om ca 415 000 euro på årsbasis i omkostnaderna för utrikesförvaltningen beräknad enligt den nuvarande personalstrukturen och kostnadsnivån inom utrikesrepresentationen. Ökningen orsakas av att man i samband med revideringen av författningarna om systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen också planerar att justera ersättningsbeloppen. Avsikten är att ökningen skall täckas inom utgiftsramarna så att utgiftsposterna för bostäderna för de anställda inom utrikesrepresentationen och andra mindre utgiftsposter inom beskickningarnas omkostnader sänks med ett belopp som motsvarar kostnaderna.

3.2. Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Genom den föreslagna lagen bestäms om ersättningar som betalas för att täcka särskil-

da utgifter i samband med arbete utomlands som utförs av tjänstemän inom utrikesförvaltningen som har förordnats till utrikesrepresentationen och särskilda utgifter på grund av lokala särförhållanden. I lagen ingår de bestämmelser om grunderna för ersättningssystemet som för närvarande finns i förordning. Tjänstemännens rättssäkerhet främjas av att ersättningsgrunderna tas in i lagen och av att bestämmelserna förtydligas. När beslutanderätten överförs och ersättningsslagen förenklas innebär reformen personalbesparingar för ministeriet efter övergångsperioden.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen baserar sig på en promemoria av den arbetsgrupp som utrikesministeriet tillsatte den 1 mars 2002 med uppgift att utreda behoven av att revidera systemet för er-

sättningar inom utrikesrepresentationen. Promemorian överlämnades den 11 juni 2004. Arbetsgruppen bestod av företrädare för utrikesministeriet samt företrädare för finansministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, huvudstaben, handels- och industriministeriet och Ulkoasiainhallinnon virkailijayhdistys UHVY ry.

Propositionen har beretts som tjänsteuppsdrag vid utrikesministeriet.

4.2. Utlåtanden

Utrikesministeriet har inbegärt utlåtande om förslaget till proposition av social- och hälsovårdsministeriet, angående jämställdhetsfrågorna, av finansministeriet, särskilt angående beskattningen, och av utrikesförvaltningens tjänstemannaförening UHVY och föreningen för tjänstemännens makor och makor. Även jord- och skogsbruksministeriet har avgett ett utlåtande.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen bestäms om tillämpningsområdet. I bestämmelsen avgränsas tillämpningsområdet i fråga om ämbetsverks- och persondimensionen på samma sätt som i den nuvarande lagen så att lagen omfattar tjänstemän inom utrikesförvaltningen som förordnats att arbeta inom utrikesrepresentationen. Lagen är således inte tillämplig på tjänstemän som är anställda hos andra myndigheter och som arbetar vid verksamhetsställen inom utrikesrepresentationen. För att systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen skall kunna tillämpas på dessa personalgrupper förutsätts reglering i någon annan lag.

Bestämmelsen om tillämpningsområdet inrymmer också en allmän definition av ersättningsgrunderna. Till denna del föreslås att definitionen ändras så att den närmare stämmer överens med definitionen av skattefria ersättningar i 76 § i inkomstskattelagen.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen definieras de centrala begreppen inom ersättningsystemet.

Enligt definitionen i det gällande beslutet av ministeriet avses med make tjänstemannens make, vilket innebär att det förutsätts äktenskap för ersättningar till maken eller maken.

Med stöd av lagstiftningen om registrerat partnerskap gäller utan något särskilt omnämnande att registrerade partnerskap jämställs med äktenskap.

I 2 punkten i samma moment bestäms om tjänstemannens barn. Enligt 2 punktens underpunkt b täcker begreppet barn barnen till tjänstemannens make eller maka endast om barnen bor eller har bott i samma hushåll som tjänstemannen. I övrigt har de definitioner som gäller barn samma innehåll som för närvarande.

Med stationeringsort avses beskickningens placeringsort enligt 11 § i lagen om utrikesförvaltningen (204/2000). Beskickningarnas placeringsorter fastställs i republikens presidents förordning om placeringsorterna för

Finlands beskickningar i utlandet. Med stationeringsland avses den stat där beskickningen är placerad.

3 §. *Beslutanderätt.* Det föreslås att en bestämmelse om beslutanderätt tas in i lagen. Innehållet motsvarar den nuvarande situationen. Beslut om beviljande av ersättningar skall fattas av utrikesministeriet, om inte beslutanderätten genom förordning av utrikesministeriet har tilldelats en beskickning.

2 kap. Ersättningar

Det kan anses att systemet för ersättningar inom utrikesförvaltningen strukturellt är indelat i två delar: ortstillägg som betalas som allmän utlandsersättning och kompletterande särskilda ersättningar. Ortstillägget betalas som allmän ersättning för merkostnader till följd av arbete utomlands. De övriga ersättningarna betalas bara om de särskilda villkor som gäller dem uppfylls.

Den strukturella tudelningen framgår av paragrafindelningen i den föreslagna lagen. Bestämmelser om ortstillägget föreslås i 4 § och bestämmelser om de övriga ersättningarna i 5 §. Utgångspunkten är att grunderna för ortstillägget och de kompletterande särskilda ersättningarna inte skall överlappa varandra.

I 6 § föreslås bestämmelser om de allmänna grunderna för bestämmandet av ersättningar. I 9 § föreslås ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser kan utfärdas genom förordning av utrikesministeriet. I förslaget har 80 § i grundlagen beaktats, enligt vilken bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter skall utfärdas genom lag.

4 §. *Ortstillägg.* Ortstillägget är en ersättning som betalas för att täcka merkostnaderna till följd av arbete och vistelse utomlands. Merkostnader kan föränlidas av t.ex. att enskilda konsumtionsposter kostar mera än i hemlandet eller att konsumtionsbehoven avviker från behoven i hemlandet. Förhållandena i det område där beskickningen är placerad beaktas i ersättningsgrunderna.

Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar den bestämmelse som för närva-

rande finns i förordningen. Bestämmelser om de detaljerade beräkningsgrunderna för ortstillägget och om beloppen utfärdas genom förordning av utrikesministeriet.

Ortstillägget är en allmän ersättning som inte grundar sig på bestämda faktiska kostnader utan på kalkylerade kostnadsfaktorer. Det är i praktiken omöjligt att absolut exakt fastställa grunderna för bestämmandet av denna typ av ersättning. Som bakgrund till det ersättningssystem som används skaffas dock ständigt statistiska uppgifter om priser, konsumtionsvanor och andra motsvarande faktorer.

För närvarande består ortstillägget av ett grundvärde enligt tjänstebenenämning och löneklass. Grundvärdet multipliceras med en dyrortskoefficient som baserar sig på prisnivån på stationeringsorten och med en valutakoefficient som beaktar valutakurserna. I ortstillägget beaktas familjeförhållanden på så vis att barn tillägg betalas för barn och tillägg för make betalas för medföljande make eller maka.

I det reviderade systemet bestäms ortstillägget enligt tjänstebenenämningen och de särskilda krav som uppdraget ställer. Avsikten är att installeringsersättningen kalkylmässigt skall ingå i ortstillägget. Installeringsersättningen utgår således som ett separat ersättningslag. Med installeringsersättningen täcks för närvarande andra kostnader i anslutning till förflyttning än direkta kostnader för hantering av flyttgodis och resekostnader.

5 §. *Särskilda ersättningar.* I paragrafen bestäms om särskilda ersättningar som kan betalas utöver ortstillägget, om de villkor för ersättning som fastställs i lag eller förordning uppfylls. I paragrafen föreslås bestämmelser om olika slags ersättningar och grunderna för ersättningarna. Närmare bestämmelser om ersättningarna utfärdas genom den förordning av utrikesministeriet som utfärdas med stöd av 9 §.

1) Bestämmelsen om *utrustningsersättning* motsvarar den bestämmelse som för närvarande finns i UR-förordningen. Utrustningsersättning betalas för nödvändiga anskaffningar vid förflyttning från ministeriet till utrikesrepresentationen eller från ett stationeringsland till ett annat.

Avsikten är att utrustningsersättningen skall användas för sådana anskaffningar under förflyttningsskedet som föranleds av boendet utomlands och arbetet inom utrikesrepresentationen, såsom bil, möbler, serviser samt annan inredning och utrustning till hemmet.

På de flesta stationeringsorter är det nödvändigt att använda bil, antingen i anslutning till skötseln av tjänsten eller på grund av lokala förhållanden. Merkostnader föranleds av anskaffning av inredning till bostaden och anskaffning av hushållsmaskiner som eventuellt inte kan förflyttas till nästa stationeringsort eller som på grund av annorlunda driftssystem inte kan användas där. Ofta upprepade flyttningar sliter på bohaget mera än normalt. Också representationskyldigheten medför behov av extra anskaffningar jämfört med vad som är fallet i hemlandet.

2) Bestämmelsen om ersättning för kostnader på grund av flyttning (*flyttersättning*) motsvarar den bestämmelse som för närvarande finns i förordningen. Utgångspunkten är att tjänstemannen får transportera personligt resgodis och bohag till stationeringsorten, eftersom bostäderna i regel hyrs omöblerade. Avsikten är att flyttningsersättningen skall täcka alla utgifter i anslutning till flyttningen, såsom nedpackning och skydd av varor, kortvarig upplagring, transport, uppackning och försäkring.

3) I form av *bostadsersättning* betalas ersättning för skäliga kostnader som föranleds av tjänstemannens och de medföljande familjemedlemmarnas boende på stationeringsorten. Grunderna för ersättning av boendekostnader är desamma som för närvarande.

Avsikten är att säkerställa en skälig boendenivå för tjänstemännen och familjerna på alla stationeringsorter med hänsyn till de krav som uppdraget ställer, såsom eventuell representationskyldighet. Enligt det gällande systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen tas hos tjänstemannen som självriskandel ut hyresvederlag för boendeutgifterna. Hyresvederlaget bestäms schablonmässigt som en procentandel av tjänstemannens lön och ortstillägget (12,5 procent av den fasta lönen och 20 procent av ortstillägget).

Det föreslås att hyresvederlaget skall slopas

och att den nuvarande självriskandelen skall beaktas som en nedsättande faktor när ortstillägget fastställs. Med självriskandelen avses de ökade kostnader som tagits ut i hyresvederlag från grundlönen och ortstillägget och som har kunnat anses motsvara bostadsförmånens värde.

4) Den föreslagna bestämmelsen om ersättning för kostnader som föranleds av barnens utbildning (*utbildningsersättning*) motsvarar den nuvarande bestämmelsen.

Med tanke på tjänstemannens välbefinnande i arbetet är det önskvärt att familjen följer med till stationeringsorten och att barnens skolgång i en främmande kultur och språkomgivning löper så smidigt som möjligt. På många stationeringsorter är utbildningskostnaderna så höga att det inte ens teoretiskt är möjligt att barnen följer med om inte utbildningen bekostas av arbetsgivaren.

I lagen om grundläggande utbildning (628/1998) sägs att barn som är varaktigt bosatta i Finland är läropliktiga. För barn som följer med tjänstemannen bekostas sådan grundläggande utbildning och utbildning på gymnasienivå eller grundläggande yrkesutbildning som i så hög grad som möjligt motsvarar det finländska skolsystemet. Genom utbildningsersättningen täcks skäliga kostnader för förskoleundervisning, grundskoleutbildning, gymnasieutbildning eller grundläggande yrkesutbildning.

5) Bestämmelserna om *reseersättning* motsvarar de bestämmelser som för närvarande finns i förordningen. Ersättningen täcker flyttresor, semesterresor hem till Finland, besöksresor när familjen bor utanför stationeringslandet, resor till Finland med anledning av en släktings dödsfall samt resor för det hembiträde som tjänstemannen anställt.

6) Bestämmelsen om *representationserättningar* motsvarar den bestämmelse som för närvarande finns i förordningen. Representationsarbete utgör en väsentlig del av tjänstemannens arbete i utlandet. De kontakter som stärkts via representationsarbetet och ett positivt samarbetsklimat är värdefulla verktyg.

7) *Ersättning på grund av ogyynnsamma förhållanden* utgör ersättning för de merkostnader som föranleds av lindrandet av de

förhållanden på stationeringsorten som påverkar hälsan, säkerheten och trivseln. Ersättning på grund av gällande förhållanden betalas bara vid en del av beskickingarna i enlighet med den gällande klassificeringen av förhållandena. Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar den bestämmelse som för närvarande finns i förordningen.

Avsikten är att de nuvarande underhållsresorna enligt det nuvarande systemet vilka täcks med reseersättning skall utgå som ett separat ersättningsslag och införlivas i ersättningen på grund av gällande förhållanden, till vilken de hänförs sig med tanke på grunderna (reseersättningar, se 5 punkten ovan). Syftet med underhållsresorna har varit att lindra konsekvenserna av förhållandena på stationeringsorten genom att göra det möjligt för tjänstemannen och de medföljande familjemedlemmarna att resa till den närmaste ort där förhållandena är bättre avseende t.ex. luftföroreningar, tillgången till varor eller säkerhet.

8) Det föreslås att en bestämmelse om *ersättning som kompletterar försäkringen* skall tas in i den nya lagen, där den utgör ett särskilt ersättningsslag i det sammanhängande ersättningssystemet. Innehållet i bestämmelsen om ersättningen kvarstår oförändrat. Genom en förordning som utfärdats med stöd av UR-ersättningslagen bestäms för närvarande särskilt om ersättning av skada på egendomen för tjänstemän inom utrikesrepresentationen i sådana fall då skadan inte har kunnat täckas med försäkringar. I praktiken betalas ersättningarna bara i exceptionella fall.

6 §. *Allmänna grunder för bestämmande av ersättningarna*. I paragrafen föreslås en allmän bestämmelse om de allmänna grunderna för bestämmande av ersättningarna. Bestämmelsen omfattar de ersättningsslag om vilka bestäms i 4 och 5 §. När de allmänna grunderna för bestämmande av ersättningarna koncentreras till en paragraf behöver de inte upprepas i bestämmelserna om varje ersättningsslag. Lösningen syftar också till att skapa klarhet i ersättningsgrunderna och framhäva enhetligheten hos dem.

I den föreslagna bestämmelsen sägs att de allmänna grunderna för bestämmande av ersättningar utgörs av de faktiska eller kalkylerade utgifterna enligt utgiftsslag, de krav

som tjänstemannens uppdrag ställer, mandatidens längd, tjänstemannens familjeförhållanden och förhållandena på stationeringsorten. Bestämmelsen anger på lagnivå de faktorer som skall beaktas när ersättningarna fastställs och utgör därmed tillsammans med bestämmelserna om varje ersättningsslag i 4 och 5 § grund för närmare bestämmelser som utfärdas genom förordning av utrikesministeriet.

7 §. *Förmånstagare.* I paragrafen bestäms om vem som i egenskap av förmånstagare är berättigad till ersättningar enligt den föreslagna lagen. I dagens läge finns det inte någon motsvarande tydlig bestämmelse om förmånstagare. Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar praxis.

Enligt huvudregeln i 1 mom. skall ersättningarna betalas till den berörda tjänstemannen. Också ersättningar som baserar sig på familjeförhållanden skall betalas till tjänstemannen.

Vid behov skall ersättningar dock kunna betalas direkt till den som tillhandahåller en serviceform. Exempelvis bostadsersättning betalas vanligen så att beskickningen betalar hyran till den som hyr ut bostaden.

I 2 mom. bestäms om undantag som gäller vid skilsmässa och dödsfall. Familjemedlemmars flyttningersättning och ersättning för flyttningsresa kan betalas till familjemedlemmarna, om makarna har skilt sig eller om tjänstemannen avlider under utrikesmandatet.

8 §. *Övriga ersättningar.* Utgångspunkten är att systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen i detalj skall täcka alla de fall där avsikten är att ersättningar skall betalas. Med tanke på exceptionella situationer är det dock nödvändigt att göra det möjligt för utrikesministeriet att betala kompletterande ersättningar i enskilda fall. En motsvarande bestämmelse finns för närvarande i förordningen. Den har tillämpats bara i mycket exceptionella fall.

9 §. *Närmare bestämmelser om ersättningar.* I paragrafen föreslås ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om ersättningar enligt 4 och 5 § skall kunna utfärdas genom förordning. Bemyndigandet att utfärda förordning har formulerats med hänsyn till kraven enligt 80 § i grundlagen.

Det föreslås att ersättningsförfattningarnas

struktur skall revideras så att den blir tvågradig. De ersättningsgrunder som för närvarande anges i förordning tas in i lagen, varvid de allmänna grunderna för ersättningarna anges i lagen. Eftersom det är fråga om ett internt system inom utrikesförvaltningen där ministeriet företräder staten som arbetsgivare, utfärdas detaljerade bestämmelser, liksom för närvarande, genom förordning av utrikesministeriet.

Bestämmelserna om varje ersättningsslag i 4 och 5 § fastställer grunderna på lagnivå och bestämmelsen i 6 § fastställer de allmänna grunder som kan användas som differentierande faktorer i detaljerade bestämmelser. Genom förordning av utrikesministeriet utfärdas detaljerade bestämmelser om förutsättningarna för betalning av ersättningar, grunderna för bestämmande av ersättningarna, ersättningsbeloppen samt om förfarandet vid ansökan om och beviljande och betalning av ersättningar.

3 kap. Särskilda bestämmelser

10 §. *Återkrav.* I paragrafen bestäms om arbetsgivarens rätt att återkräva ersättning som betalats utan grund. Ersättningen kan återkrävas i enlighet med 60 § i statstjänstemannalagen. Regleringen motsvarar gällande föreskrifter.

11 §. *Ändringssökande.* I paragrafen föreslås bestämmelser om ändringssökande. Rättelse i beslut som gäller ersättningar skall få sökas på det sätt som föreskrivs i statstjänstemannalagen, och ändring i beslut som gäller rättelseyrkanden skall få sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

En motsvarande bestämmelse finns i 6 § i den nuvarande lagen. Skillnaden är att enligt den nuvarande lagen skall en beskickningsbeslut överklagas hos utrikesministeriet, medan det nu föreslås att rättelse i en beskickningsbeslut skall sökas hos utrikesministeriet. Detta stämmer överens med den nuvarande regleringen av förvaltningslagskningen.

12 §. *Närmare bestämmelser.* I paragrafen föreslås ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen kan utfärdas genom förordning av utrikesministeriet. I enlighet med de grunder som beskrivs ovan i anslutning till 9 § omfat-

tar författningsstrukturen en lag och en förordning av ministeriet.

13 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen föreslås en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse och en bestämmelse om upphävande av den tidigare lagen. Lagen avses träda i kraft den 1 oktober 2005.

14 §. *Övergångsbestämmelse.* Som en ändring av detaljerna i ersättningssystemet på lagnivå föreslås att installeringsersättningen skall slopas som ett separat ersättningslag. I det reviderade systemet täcks motsvarande kostnader som en kalkylerad del i ortstillägget.

I övergångsskedet är det nödvändigt att betala installeringsersättning till dem som flyttar från en beskickning till en annan och till tjänstemän som återvänder till ministeriet, eftersom de inte har hunnit få motsvarande ersättning som en del av ortstillägget. I övergångsbestämmelsen i 14 § föreslås därför bli bestämt att installeringsersättning skall betalas till dem som senast den 31 december 2006 flyttar från en beskickning till en annan stationeringsort eller till utrikesministeriet.

Under en motsvarande övergångsperiod kan tjänstemännen i enlighet med det nuvarande systemet i stället för flyttningsersättning få ersättning för kostnaderna på grund av flyttningen mot faktura.

2. Närmare föreskrifter och bestämmelser

Det föreslås att strukturen för författningarna om ersättningar inom utrikesrepresentationen skall revideras så att den blir tvågradig. Den nya lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen och den förordning av utrikesministeriet som utfärdas med stöd av lagen ersätter den tidigare lagen och förordningen samt utrikesministeriets beslut.

I 9 § i den föreslagna lagen förutsätts att genom förordning av utrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för betalning av ersättningar enligt lagen, grunderna för bestämmande av ersättningsarna, ersättningsbeloppen samt om förfarandet vid ansökan om och beviljande och

betalning av ersättningar.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att reformen av systemet för ersättningar inom utrikesrepresentationen, vilket omfattar den föreslagna lagen och den förordning av utrikesministeriet som utfärdas med stöd av den, skall sättas i kraft så snart som möjligt efter det att lagen har antagits och blivit stadfäst.

Tidpunkten för ikraftträdandet bör dock fastställas så att de personalförflyttningar som bereds medför så få tillämpningsproblem som möjligt i övergångsskedet. Det har därför fattats beslut om att föreslå att lagen skall träda i kraft den 1 oktober 2005.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 80 § i grundlagen skall genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Republikens president, statsrådet och ministerierna kan utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag.

I den föreslagna lagen om ersättningar inom utrike srepresentationen ingår de bestämmelser om grunderna för ersättningssystemet som för närvarande finns i en förordning. Hit hör bestämmelserna om ersättningslag och grunderna för dem samt om de grunder för bestämmandet som påverkar ersättningens storlek.

I förslaget ingår också ett bemyndigande att utfärda förordning, enligt vilket närmare bestämmelser om förutsättningarna för betalning av ersättningar enligt lagen, grunderna för bestämmande av ersättningsarna, ersättningsbeloppen samt om förfarandet vid ansökan om och beviljande och betalning av ersättningar skall utfärdas genom förordning av utrikesministeriet.

Regeringen anser att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ersättningar inom utrikesrepresentationen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om ersättningar som för täckande av särskilda utgifter på grund av utomlands utfört arbete och lokala förhållanden betalas till sådana tjänstemän inom utrikesförvaltningen som har förordnats till utrikesrepresentationen.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *make* tjänstemannens make eller maka,
- 2) *barn*
  - a) tjänstemannens barn som är under 18 år och som tjänstemannen har vårdnaden om och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete,
  - b) makens barn som är under 18 år och som maken har vårdnaden om och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete och som bor eller har bott i samma hushåll som tjänstemannen,
  - c) tjänstemannens barn som är under 20 år och som tjänstemannen hade vårdnaden om innan barnet fyllde 18 år och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete och som studerar på heltid i ett gymnasium eller en yrkesläroanstalt,
  - d) makens barn som är under 20 år och som maken hade vårdnaden om innan barnet fyllde 18 år och som inte förtjänar sitt uppehälle genom eget arbete och som studerar på heltid i ett gymnasium eller en yrkesläroanstalt och som bor eller har bott i samma hushåll som tjänstemannen, eller

e) tjänstemannens eller makens barn som fyllt 18 år och som bor i samma hushåll som tjänstemannen och som tjänstemannen eller maken har vårdnaden om och som på grund av sjukdom, lyte eller skada inte förmår försörja sig genom eget arbete,

3) *familjemedlem* make och barn,

4) *medföljande* familjemedlem familjemedlemmar som varaktigt, minst sex månader kontinuerligt vistas på stationeringsorten och bor i samma hushåll som tjänstemannen,

5) *hembiträde* en i lagen om hushållsarbetsstagares arbetsförhållande (951/1977) avsedd arbetstagare som står i arbetsavtalsförhållande till tjänstemannen och som var bostatt i Finland omedelbart före anställningen,

6) *stationeringsort* en beskicknings placeringsort, och med

7) *stationeringsland* den stat där beskickningen är placerad.

3 §

Beslutanderätt

Beslut om ersättningar enligt denna lag fattas av utrikesministeriet, om inte beslutanderätten genom förordning av utrikesministeriet har tilldelats en beskickning.

2 kap.

Ersättningar

4 §

Ortstillägg

Till tjänstemannen betalas *ortstillägg* för täckande av särskilda utgifter på grund av utomlands utfört arbete och lokala förhållanden.

5 §

Särskilda ersättningar

Utöver ortstillägg betalas så som närmare föreskrivs genom förordning av utrikesministeriet, följande särskilda ersättningar:

1) ersättning för nödvändiga anskaffningar som föranleds av flyttning till utrikesrepresentationen och, inom utrikesrepresentationen, från ett stationeringsland till ett annat (*utrustningsersättning*),

2) ersättning för kostnader på grund av flyttning (*flyttersättning*),

3) ersättning för skäliga boendekostnader (*bostadsersättning*),

4) ersättning för skäliga kostnaderna för barnens utbildning (*utbildningsersättning*),

5) ersättning för flyttningsresor, semesterresor hem till Finland, besöksresor när familjemedlemmarna är bosatta utanför stationeringslandet, resor till Finland på grund av en släktings dödsfall och skäliga kostnader för hembiträdets resor (*reseersättning*),

6) ersättning för anordnande av representationstillställningar i anslutning till tjänsteuppgifterna och för andra kostnader i anslutning till representation (*representationersättning*),

7) ersättning för ogynnsamma förhållanden som påverkar hälsan, säkerheten och trivseln (*ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden*), samt

8) ersättning för sådana skador på tjänstemannens eller de medföljande familjemedlemmarnas egendom som inträffat på stationeringsorten annars än vid utförandet av tjänsteuppdrag och som inte har kunnat täckas genom försäkring (*ersättning som kompletterar försäkring*).

6 §

Allmänna grunder för bestämmande av ersättningarna

Allmänna grunder för bestämmande av ersättningarna utgörs av de faktiska och kalkylerade utgifterna enligt utgiftsslag, de krav som tjänstemannens uppdrag ställer, mandatidens längd po. tjänstgörings perioden, tjäns-

temannens familjeförhållanden och förhållandena på stationeringsorten.

7 §

Förmånstagare

Ersättningar enligt denna lag betalas till ersättningsberättigade tjänstemän eller direkt till den som tillhandahållit den service som tjänstemannen tagit emot.

Flyttersättning och ersättning för flyttningsresa kan betalas till tjänstemannens medföljande familjemedlemmar, om tjänstemannen har avlidit eller makarna har skilt sig.

8 §

Övriga ersättningar

I enskilda fall kan av särskilda skäl betalas ersättning för utgifter som omfattas av denna lag och som ersättningarna enligt 4 och 5 § inte anses täcka.

9 §

Närmare bestämmelser om ersättningar

Genom förordning av utrikesministeriet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för betalning av ersättningar enligt denna lag, grunderna för bestämmande av ersättningarna, ersättningsbeloppen samt om förfarandet vid ansökan om och beviljande och betalning av ersättningar.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Återkrav

En ersättning som betalats utan grund får

återkrävas på det sätt som föreskrivs i 60 § i statstjänstemannalagen (750/1994).

11 §

Ändringsökande

Rättelse i beslut som gäller ersättningar enligt denna lag får sökas på det sätt som föreskrivs i statstjänstemannalagen. Rättelse i ett beslut av en beskickning skall sökas hos utrikesministeriet.

Ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande får sökas på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

12 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av utrikesministeriet.

4 kap.

Ikraftträdandebestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2005.

Genom denna lag upphävs lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (651/1993).

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

14 §

Övergångsbestämmelse

Om en tjänsteman flyttar från en stationeringsort till en annan inom utrikesrepresentationen eller till utrikesministeriet senast den 31 december 2006, betalas installeringsersättning till tjänstemannen, och han eller hon kan få ersättning för flyttningskostnaderna i enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande.

Helsingfors den 2005.

Republikens President

TARJA HALONEN

Statsminister *Matti Vanhanen*

Utrikesministeriets förordning

om ersättningar inom utrikesrepresentationen

Given i Helsingfors den _____ 2005

I enlighet med utrikesministeriets beslut föreskrivs med stöd av lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (/2005):

1 kap. med stöd av lagen om studiestöd (65/1994).

Ortstillägg

1 §

Ortstilläggets grundvärden, tjänstebenämningarnas samordning och dyrortskoefficienter för stationeringsorterna

Ortstilläggets storlek bestäms så att ortstilläggets grundvärde, som fastställts enligt tjänstemannens tjänstebenämning eller uppdrag, multipliceras med en dyrortskoefficient som baserar sig på prisnivån på stationeringsorten och med en valutakoefficient. Valutakoefficienten bestäms enligt den kon-tokurs som utrikesministeriet har fastställt.

Ortstilläggets grundvärden, tjänstebenämningarnas samordning och dyrortskoefficienterna för stationeringsorterna framgår av bilagor 1 — 3 till denna förordning.

2 §

Tillägg för make och barn tillägg

Ortstillägg betalas till förhöjt belopp för

1) medföljande make och förhöjningen utgör 20 procent av ortstillägget i uppgiftsklass 1, om ortstilläggets grundbelopp bestäms enligt uppgiftsklasserna 1-6, och 20 procent av ortstillägget, om ortstilläggets grundbelopp bestäms enligt uppgiftsklasserna 7 eller 8 (*tillägg för make*).

2) barn och förhöjningen utgör 12,5 procent av ortstillägget för uppgiftsklass 6 (*barn tillägg*).

Barn tillägg betalas dock bara för den över-skjutande delen av studiestöd som beviljats

3 §

Ortstillägg för den som är ställföreträdare för beskickningschefen

När en tjänsteman har förordnats till ställföreträdare för beskickningschefen eller till tillfällig ledande tjänsteman vid en beskickning för mer än fem vardagar eller för mer än sju kalenderdagar, betalas som tillskott till ortstillägget 25 procent av det ortstillägg enligt uppgiftsklass 2 som betalas på stationeringsorten.

4 §

Betalning av ortstillägg

Ortstillägg betalas från om med det att tjänstemannen har anlänt till stationeringsorten vid ingången av mandattiden.

Tillägg för make betalas från om med det att maken har anlänt till stationeringsorten vid ingången av mandattiden.

Tillägg för make betalas också för den tid under vilken familjemedlemmen är tillfälligt frånvarande från stationeringsorten i högst 120 dygn om året eller högst tio dygn i kalendermånaden, om han eller hon vistas på stationeringsorten sammanlagt under en kortare tid än ett år (*tillfällig frånvaro*). Som tillfällig frånvaro betraktas inte den tid då maken följer med tjänstemannen på en tjänsteresa eller själv är på en tjänsteresa som förordnats av beskickningen eller utrikesministeriet.

Ortstillägget betalas den 15 varje kalen-

dermånad. Om ortstillägget betalas för en del av kalendermånaden beräknas ortstillägget per kalenderdag genom att ortstillägget för månaden divideras med antalet dagar den aktuella kalendermånaden.

2 kap.

Flyttningsersättning

5 §

Förutsättningar för flyttningsersättning

Vid ingången av mandattiden betalas flyttningsersättning för flyttningen från Finland till stationeringslandet eller från ett stationeringsland till ett annat, om tjänstemannens mandattid på stationeringsorten fortgår minst ett år. Vid utgången av mandattiden betalas ersättning, om tjänstemannen flyttar till Finland inom tre månader efter mandattidens slut. Ersättning som betalas vid utgången av mandattiden kan också betalas vid flyttning någon annanstans än till Finland, varvid flyttningsersättningen bestäms enligt den färd flyttningen omfattar, dock högst till det belopp som skulle ha betalats vid flyttning till Finland.

Utrikesministeriet beslutar om flyttningsersättning för kortare mandattider än ett år.

Flyttningar inom stationeringsorten ersätts mot verifikat.

Vid ingången av mandattiden betalas flyttningsersättning till förhöjt belopp, om en familjemedlem följer med. Vid utgången av mandattiden betalas flyttningsersättning till förhöjt belopp, om medföljande make eller barn flyttar från stationeringsorten till Finland eller någon annanstans inom tre månader från utgången av tjänstemannens mandattid. Flyttningskostnader för barn betalas dock fortfarande omedelbart efter utgången av det läsår under vilket tjänstemannens mandattid upphörde.

6 §

Flyttningsersättningens storlek

Flyttningsersättningens storlek bestäms u-

ifrån transportkostnader, nedpackning, upp- packning, försäkring och mellanlagring med hänsyn till tjänstemannens tjänstebestämmelse, de krav som tjänstemannens uppdrag ställer och de medföljande familjemedlemmarna. *De maximala kubikmetrar* flyttgods som fastställts utifrån uppgiftsklasserna och som ligger till grund för ersättningarna framgår av bilaga 4 till denna förordning. Medföljande make höjer flyttningsrätten med 7 m³ och varje medföljande barn med 5 m³.

De maximala kubikmetrar flyttgods som ligger till grund för ersättningarna är 8 m³ för attachén för viss tid, om mandattiden på stationeringsorten är kortare än ett år.

Maximibeloppen av flyttningsersättningar enligt flyttningsrätten och flyttningsvägen framgår av bilaga 5 till denna förordning.

7 §

Betalning av flyttningsersättning

Flyttningsersättning betalas tidigast två månader före förflyttningsdagen. Makens eller barnens andel av flyttningsersättningen betalas dock tidigast två månader innan maken eller barnen flyttar till stationeringsorten.

3 kap.

Bostadsersättning

8 §

Beslutanderätt

Beskickningen beslutar om betalning av bostadsersättning.

9 §

Förutsättningar för bostadsersättning

Bostadsersättning betalas för boendekostnader som föranleds av bostaden på stationeringsorten under den tid tjänstemannen har förordnats till uppdraget inom utrikesrepresentationen. När bostaden godkänns beaktas förhållandena på stationeringsorten, de krav

som tjänstemannens uppdrag ställer och familjeförhållandena.

10 §

Boendekostnader

Till de boendekostnader som ligger till grund för bostadsersättning hänförs hyra för bostaden, värme-, vatten-, gas- och elavgifter, avgift för installation av telefon, grundavgift för telefon, avgift för det garage som hör till bostaden och övriga nödvändiga boendekostnader i direkt anslutning till tjänstemannens boende.

Om ett garage, en garageplats eller en täckt bilplats står till förfogande i anslutning till bostaden, uttas hos tjänstemannen 35 euro i månaden som självriskandel för garage

11 §

Bostadsersättning för tillfälligt boende

I bostadsersättning betalas nödvändiga boendekostnader föranledda av tillfälligt boende på hotell eller annat boende i sådana fall då den bostad som avses i 9 § inte står till förfogande för tjänstemannen.

4 kap.

Reseersättningar

12 §

Ersättning för flyttningsresa

För de kostnader som föranleds av tjänstemannens och de medföljande familjemedlemmarnas flyttningsresa från Finland till stationeringsorten, från en stationeringsort till en annan eller från stationeringsorten till Finland betalas tjänstemannen ersättning i tillämpliga delar i enlighet med statens gällande tjänstekollektivavtal i fråga om tjänsteresor (nedan statens resereglemente).

För tiden för barnens flyttningsresa betalas dock dagtraktamente till 50 procent av tjänstemannens dagtraktamente.

Ersättningarna betalas utifrån den reseräk-

ning som tjänstemannen upprättat.

13 §

Ersättning för semesterresa hem

För de kostnader som föranleds av tjänstemannens och de medföljande familjemedlemmarnas resa tur och retur från tjänstemannens stationeringsort till Finland betalas tjänstemannen ersättning för semesterresa hem i tillämpliga delar i enlighet med statens resereglemente, dock utan dagtraktamenten och utan ersättning för andra kostnader som föranleds av vistelsen i Finland.

Ersättning betalas vartannat år om tjänstemannens stationeringsort är i Europa och varje år om tjänstemannens stationeringsort är utanför Europa. För att ersättning skall betalas förutsätts dessutom att tjänstemannens mandattid på stationeringsorten har börjat senast den första dagen i april under ersättningsåret och att tjänstemannen från maj under ersättningsåret till utgången av april följande år under sin resa hem, utan avbrott tillbringa minst tolv vardagar av sin egentliga semester i Finland. För att resan för de medföljande familjemedlemmarna och hembiträdet skall ersättas förutsätts på motsvarande sätt att dessa från maj under ersättningsåret till utgången av april följande år under sin resa vistas minst tolv vardagar i Finland utan avbrott.

Rätt till ersättning föreligger inte, om semesterresan hem börjar senare än fyra månader innan tjänstemannen eller de medföljande familjemedlemmarna flyttar till Finland eller om semesterresan hem börjar senare än fyra månader innan tjänstemannens tjänsteförhållande upphör.

14 §

Ersättning för besöksresa

Till tjänstemannen betalas ersättning för de resekostnader som föranleds av en familjemedlems besöksresa tur och retur från den plats där familjemedlemmen är stadigvarande bosatt till tjänstemannens stationeringsort eller till Helsingfors eller för tjänstemannens resa från stationeringsorten till den plats där

familjemedlemmen är stadigvarande bosatt. Ersättning betalas bara till den ena av makarna, om makarna som tjänstemän har förordnats till olika stationeringsorter.

Ersättning betalas för högst två resor tur och retur per kalenderår. För rätt till två besöksresor förutsätts att tjänstemannen inte under ersättningsåret flyttar från eller till Finland och att familjemedlemmen inte flyttar till eller från stationeringsorten. I annat fall betalas ersättning för högst en resa under det aktuella året.

Om tjänstemannen gör besöksresan i stället för familjemedlemmen eller familjemedlemmarna, får han eller hon på motsvarande sätt ersättning för högst två besöksresor per år.

15 §

Resersättning med anledning av dödsfall

Till tjänstemannen betalas för kostnader föranledda av en resa tur och retur från stationeringsorten till Helsingfors

1) tjänstemannens och de medföljande familjemedlemmarnas resekostnader när en familjemedlem har avlidit,

2) de medföljande familjemedlemmarnas resekostnader när tjänstemannen har avlidit,

3) tjänstemannens och medföljande makes resekostnader när tjänstemannens eller makens förälder har avlidit,

4) tjänstemannens resekostnader också när tjänstemannens andra än i 1 punkten avsedda barn som tjänstemannen haft vårdnaden om har avlidit och

5) makens resekostnader också när makens andra än i 1 punkten avsedda barn som maken haft vårdnaden om har avlidit.

I samband med ett och samma dödsfall betalas ersättning för högst en resa tur och retur och endast om tjänstemannen och de medföljande familjemedlemmarna inte får ersättning på basis av en försäkring som tecknats privat.

16 §

Resersättningar för hembiträde

Till tjänstemannen betalas resekostnader

som föranleds av hembiträdets flyttningsresa från Finland till stationeringsorten, från en stationeringsort till en annan eller från stationeringsorten till Finland och transportkostnaderna för högst 20 kilogram flyttgods utan eskort.

Till tjänstemannen betalas utöver flyttningsresan högst en resa om året för hembiträdets resa tur och retur mellan Finland och stationeringsorten, om hembiträdets arbetsavtalsförhållande fortgår minst nio månader.

5 kap.

Övriga ersättningar

17 §

Förutsättningar för utrustningsersättning

Utrustningsersättning betalas om tjänstemannen flyttar från Finland till stationeringslandet eller från ett stationeringsland till ett annat och om tjänstemannens mandattid på stationeringsorten fortgår minst ett år.

Utrustningsersättningarnas belopp som fastställts utifrån tjänstemannens tjänstebestämmelse och de krav som tjänstemannens uppdrag ställer framgår av bilaga 6 till denna förordning. Av beloppet betalas ersättning till

1) 100 procent, om tjänstemannen första gången förordnas till utrikesrepresentationen eller om tjänstemannen första gången förordnas till uppgiften som chef för en diplomatisk beskickning eller ett generalkonsulat som förstås av en utsänd generalkonsul,

2) 75 procent, om sju år har förflutit från föregående förflyttningsdag,

3) 50 procent, om fem år har förflutit från föregående förflyttningsdag och

4) 30 procent, om tre år har förflutit från föregående förflyttningsdag.

Ersättning enligt 2 mom. höjs med 20 procent om maken följer med och med 10 procent för varje medföljande barn. Förhöjningen betalas om familjemedlemmarna flyttar till tjänstemannens stationeringsort inom sex månader efter ingången av tjänstemannens mandattid och bortsett från tillfällig frånvaro bor i samma hushåll som tjänstemannen i över ett år.

Ersättning kan betalas med avvikelse från 2 mom., om tjänstemannens uppgifter förändras väsentligt i en mera krävande riktning.

18 §

Betalning av utrustningsersättning

Utrustningsersättning betalas tidigast två månader innan mandattiden inom utrikesrepresentationen börjar. Makens och barnens andel av utrustningsersättningarna betalas dock tidigast två månader innan maken eller barnen flyttar till stationeringsorten.

19 §

Utbildningsersättning

I utbildningsersättning betalas sådana skäliga kostnader för inskrivnings-, termins-, elevförsäkrings- och skoltransportavgifter samt övriga nödvändiga kostnader som föranleds av förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning för medföljande barn.

Då skäligheten hos de kostnader som skall ersättas prövas, beaktas särförhållandena på stationeringsorten, undervisningens nivå och innehåll, undervisningsspråkets och skolsystemets ändamålsenlighet med beaktande av barnets tidigare skolgång samt möjligheterna till fortsatt utbildning.

Utbildningsersättning betalas om tjänstemannens mandattid fortgår minst ett år.

Ersättning kan betalas för kostnaderna för en förskoleklass förutsatt att det är fråga om en klass som föregår den första egentliga skolklassen och som det är motiverat att barnet genomgår också med tanke på den fortsatta utbildningen. Ersättning betalas dock tidigast då barnet har fyllt fem år.

För anskaffning av läromedel som behövs inom den grundläggande utbildningen betalas till tjänstemannen 200 euro per barn och per läsår, om läromedelskostnaderna inte ingår i terminsavgiften.

Kostnader som föranleds av gymnasieutbildning eller grundläggande yrkesutbildning betalas, om barnet inte har fullgjort lärokursen för gymnasiet eller en yrkesläroanstalt

enligt det finländska skolsystemet. En självriskandel om 200 euro per läsår tas ut hos tjänstemannen, om läroböckerna ingår i läroanstaltens terminsavgift.

För ett barn som går i skola i Finland och vars boendeform har godkänts av ministeriet betalas i utbildningsersättning 85 procent av det belopp som betalas för boendet, dock högst 2 270 euro i månaden under skolans läsår.

I utbildningsersättning för ett barn som bor på ett elevhem i anslutning till en läroanstalt i Finland betalas inackorderingsavgiften, dock högst 480 euro i månaden under skolans läsår.

I utbildningsersättning för ett barn som går i skola i ett tredje land betalas, inklusive internatskoleavgifterna, högst 480 euro i månaden under skolans läsår.

20 §

Representationersättning

Av bilaga 7 till denna förordning framgår *priserna per enhet för de representationersättningar* som betalas för representationstillställningar som ordnats som tjänsteuppdrag i hemmet eller någon annanstans.

21 §

Ersättning på grund av gällande förhållanden

Ersättning på grund av gällande förhållanden betalas på de stationeringsorter för vilka fastställts klassificering av *förhållandena och ersättningsbelopp* enligt bilaga 8 till denna förordning. Ersättningen höjs med 50 procent om maken följer med och med 25 procent för varje medföljande barn.

Vid betalning av ersättning på grund av gällande förhållanden iaktas i tillämpliga delar vad som i denna förordning bestäms om betalning av ortstillägg.

22 §

Ersättning som kompletterar försäkring

Ersättning som kompletterar försäkring be-

talas för sådana skador på tjänstemannens eller de medföljande familjemedlemmarnas egendom som inträffat på stationeringsorten annars än vid utförandet av tjänsteuppdraget.

Ersättningens storlek bestäms utifrån försäkringsvillkoren i försäkringsavtalet för tjänstemannens eller de medföljande familjemedlemmarnas egendom.

Ersättning betalas om tjänstemannen eller den medföljande familjemedlemmen inte får ersättning av den som vållat skadan eller av någon annan ersättningsskyldig, om försäkringsbolaget på grund av särförhållandena på beskickningens placeringsort vägrar ingå ett försäkringsavtal eller betala försäkringsersättning eller om behandlingen av ersättningsärendet i försäkringsbolaget fördröjs oskäligt.

Ersättningsbeloppet kan nedsättas eller ersättningen kan lämnas helt obetald, om tjänstemannen eller den medföljande familjemedlemmen har medverket till att egendomen har skadats.

Rätten till tjänstemannens eller den medföljande familjemedlemmens skadade egendom eller till den ersättning som fås för den övergår till finska staten till ett belopp som motsvarar den ersättning som betalats till tjänstemannen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

23 §

Ersättning för makar som förordnats till samma beskickning

När makar som arbetar som tjänstemän inom utrikesförvaltningen har förordnats till samma stationeringsort betalas inte tillägg för make och betalas till båda makarna

1) ortstilläggets grundvärde nedsatt med 12,5 procent,

2) barn tillägg, ersättning på grund av gällande förhållanden, utbildningsersättning och ersättning för besöksresa bara till den ena maken eller maken,

3) utrustnings- och flyttningserättning bara till den ena, samt

4) bostadsersättning bara till den ena.

Om makarnas rätt till ersättningar enligt 1 mom. 3 och 4 punkten bestäms på olika grunder, betalas ersättning enligt den högre grunden.

24 §

Ersättning när maken har andra inkomster eller får andra ersättningar

Tillägget för make sänks på basis av makens övriga arbetsinkomster eller andra förvärvsinkomster än inkomster från tjänstgöring inom utrikesförvaltningen, om månadsinkomsterna överskrider ett 25-faldigt belopp av grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Det tillägg som betalas sänks med hälften av det inkomstbelopp som per månad överstiger det grunddagpenningensbelopp som anges ovan.

Till tjänstemannen betalas andra ersättningar och tillägg för familjemedlemmar enligt denna förordning bara till den del en annan arbetsgivare för maken inte betalar dessa ersättningar.

25 §

Ersättningar under tjänstemannens tjänstledighet

Till tjänstemannen betalas ersättningar på motsvarande grunder och i motsvarande förhållande som vad som i statens tjänstekollektivavtal har överenskommit om den lön som betalas till tjänstemannen under tiden för tjänstledighet.

Till tjänstemannen betalas ersättningar enligt denna förordning också under den tid tjänstemannen är faderskapsledig utan lön under den moderskapsledighet med lön om vilken överenskommit i statens tjänstekollektivavtal.

26 §

Ersättningar under den tid föreläggande om evakuering gäller

Kostnaderna för tjänstemannens, de medföljande familjemedlemmarnas och hembiträdets evakueringsresa till en ort utanför sta-

tioneringsorten betalas med iakttagande i tillämpliga delar av statens resereglemente. Dagtraktamente betalas på basis av evakueringsorten antingen till tjänstemannen eller till maken. Dagtraktamente betalas inte till barn. Dagtraktamente betalas inte heller till tjänstemannen eller maken, om det bestäms att tjänstemannen skall evakueras till Finland och om tjänstemannen bor i egen bostad.

Ortstillägg bestäms enligt den stationeringsort dit tjänstemannen har förordnats för evakueringen. Om det bestäms att tjänstemannen skall evakueras till Finland, betalas ortstillägg i tre månader efter förelägandet om evakuering.

På evakueringsorten betalas utbildningsersättning på samma grunder som på stationeringsorten. Om det bestäms att tjänstemannen skall evakueras till Finland, betalas ersättning för barnens skolgång i en annan än en offentlig skola endast om

- 1) barnet går på sista klassen i gymnasiet,
- 2) det inte finns plats för barnet i en offentlig skola,
- 3) förelägandet om evakuering gäller en kort tid och
- 4) tjänstemannens mandattid inom utrikesrepresentationen fortgår.

För semesterresor hem, för besöksresor och för resor med anledning av dödsfall betalas ersättningar enligt denna förordning dock så att evakueringsorten betraktas som avgångsort och ändpunkt för resan. Ersättningar betalas inte om det har bestämts att tjänstemannen skall evakueras till Finland.

27 §

Ersättningar i samband med dödsfall

Om tjänstemannen eller en medföljande familjemedlem avlider på stationeringsorten betalas ersättningar med de undantag som föreskrivs i denna paragraf.

Ortstillägg, utbildningsersättning för barn och bostadsersättning betalas till utgången av den kalendermånad under vilken tjänstemannen avled.

För medföljande familjemedlemmar betalas ersättning till tjänstemannen till utgången av den kalendermånad under vilken familjemedlemmen avled. Flyttningsersättning betalas

dock vid utgången av tjänstemannens mandattid.

28 §

Ersättningar vid tjänsteförhållande för viss tid

Till tjänstemän som inom ett tjänsteförhållande för viss tid inom utrikesförvaltningen förordnats till en beskickning betalas ersättningar enligt denna förordning, dock så att utrustningsersättning betalas till 50 procent av ersättningen enligt 17 §.

29 §

Ansökan om ersättningar

Ersättningarna betalas på ansökan. Makar kan ansöka om ersättningar enligt 23 § 1 mom. 2 punkten med en gemensam ansökan. Tjänstemannen är skyldig att utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i förhållandena som påverkar grunderna för utbetalning av ersättningarna.

Ansökan skall göras senast inom sex månader efter den dag då ersättning hade kunnat betalas. Ett beslut om ersättning skall fattas senast inom två månader från ansökan.

Utrikesministeriet kan meddela närmare anvisningar om det förfarande som skall iaktas vid ansökan och fastställa formulären för ansökningsblanketterna.

30 §

Ersättningarnas betalningsvaluta

Utrikesministeriet bestämmer i vilken valuta ersättningarna skall betalas.

31 §

Ersättningsnämnden för utrikesrepresentationen

I anslutning till utrikesministeriet finns ersättningsnämnden för utrikesrepresentationen som utrikesministeriet tillsätter för tre år i sänder.

Nämnden har åtta medlemmar, av vilka

fyra företräder utrikesministeriet, två finansministeriet och två utrikesministeriets personal. För varje medlem utses en personlig suppleant. En av företrädarna för utrikesministeriet är nämndens ordförande. Tjänstemän som förordnats av utrikesministeriet är sekreterare i nämnden.

Ersättningsnämnden för utrikesrepresentationen har till uppgift att behandla ärenden som gäller grunderna för ersättningar till tjänstemän inom utrikesrepresentationen samt andra principiellt betydelsefulla frågor och avge utlåtanden om dem samt utföra de övriga uppgifter som utrikesministeriet ålägger den.

Utlåtande om ersättningsgrunderna skall inhämtas hos statsrådets finansutskott, om ett utlåtande inte har förordats av en av de medlemmar i nämnden som företräder finansmi-

nisteriet.

7 kap.

Ikraftträdandebestämmelser

32 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 2005.

Genom denna förordning upphävs förordningen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (652/1993) och förordningen om ersättningar till tjänstemän inom utrikesrepresentationen för skador på egendom (416/1989).

Helsingfors den 2005.

*Bilaga 1***Ortstilläggs grundvärden i ordinarie tjänsteförhållanden**

Uppgiftsklass	Tjänstebenenämning eller uppgift	Grundvärde euro per år
1	Beskickningschef (lönegrupp 13-15)	35 150
2	Beskickningschef (lönegrupp 10-12)	33 900
3	Chargé d'affaires ad interim, II-tjänsteman vid en stor beskickning (Berlin, Bryssel, EU-representationen, FN-representationen, Genev, London, Moskva, Paris, Peking, Stockholm, Tallinn, Tokio, Washington)	23 750
4	Övrig utrikesråd, ambassadsråd, pressråd, biståndsråd	19 500
5	Utrikesråd, andre sekreterare (administrativa ärenden), pressekreterare, biståndssekreterare	17 100
6	Attaché, attaché (administrativa ärenden)	14 500
7	Avdelningssekreterare	12 350
8	Övriga	11 400

Ortstilläggs grundvärden i tjänsteförhållanden för viss tid

Lönegrupp	Tjänstebenenämning eller uppgift	Grundvärde euro per år
I	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	14 000
II	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	11 200
III	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	8 550
IV	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	8 100
V	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	6 650
VI	Specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman	5 700

Tjänstebänemningarnas samordning

Tillämplig tjänstebänämning	Tjänstebänämning
Utrikesråd (llk)	Ekonomichef, chef för dataförvaltning, fastighetschef, försvarsråd, militärrepresentant, biträdande militärrepresentant (A28)
Ambassadsråd	ADB-chef, biträdande generalsekreterare, ekonomisekreterare, generalsekreterare, lagstiftningsråd, redovisningschef, säkerhetschef, specialforskare, telekommunikationschef, utbildningschef, överinspektör, handelsråd, försvarspolitik specialist (A25-A27), biträdande militärrepresentant (A25-A27)
Utrikessekreterare	Bibliotekare, forskare, forskningssekreterare, informatiker, informatör, inspektör, lagstiftningssekreterare, translator, utbildningssekreterare, överrevisor, övertranslator, handelssekreterare, försvarspolitisk specialist (A23-A24), biträdande militärrepresentant (A23-A24)
Andre sekreterare (administrativa ärenden)	Kamrer, revisor, militärspécialist (A21-A22)
Attaché (administrativa ärenden)	Arkivarie, huvudbokförare, notarie, redovisningssekreterare, upphandlingssekreterare, vaktmästarchef, militärspécialist (A19-A20)
Avdelningssekreterare	Biblioteksamanuens, kurssekreterare, projektassistent, militärspécialist (A18)
Byråsekreterare	Bokförare, registrator, telefonist, telekommunikationssekreterare

*Bilaga 3***Dyrortskoefficienter för stationeringsorterna**

Dyrortskoefficient	Stationeringsort
1,500	Tokyo
1,450	Reykjavik, Söul
1,400	Oslo
1,350	
1,300	Köpenhamn, Moskva
1,250	Bern, Genev
1,200	Göteborg, London, Stockholm
1,150	Murmansk, Petroskoj, S:t Petersburg
1,100	Abuja, Berlin, Bryssel, Hongkong, New York, Paris, Rom, Wien
1,050	Ankara, Canberra, Dublin, Haag, Hamburg, Los Angeles, Luxemburg, Ottawa, Ramallah, Sydney, Tel Aviv, Toronto, Washington
1,000	Aten, Budapest, Kabul, Kiev, Nikosia, Peking, Prag, Rabat, Shanghai, Warszawa, Vilnius, Zagreb
0,950	Addis Abeba, Damaskus, Djakarta, Kanton, Lissabon, Ljubljana, Nairobi, Riga, Singapore, Sofia, Tallinn, Teheran, Windhoek
0,900	Abu Dhabi, Bangkok, Beograd, Brasilien, Bukarest, Caracas, Dar es Salaam, Kairo, Las Palmas, Lima, New Delhi, NMexiko, Pretoria, Riad, Santiago, Tunis
0,850	Katmandu, Managua
0,800	Hanoi, Kuala Lumpur, Lusaka, Hanoi
0,750	Buenos Aires, Islamabad

Maximala kubikmetrar flyttgods

Tjänstebenenämning eller uppgift	Maximal kubikmeter flyttgods m ³
Beskickningschef	30
Chargé d'affaires ad interim, II-tjänsteman vid en stor beskickning (Berlin, Bryssel, EU-representationen, FN-representationen, Genev, London, Moskva, Paris, Peking, Stockholm, Tallinn, Tokio, Washington)	40
Övrig utrikesråd, ambassadsråd, pressråd, bistådsråd och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i I lönegrupp	35
Utrikessekreterare, pressekreterare, biståndssekreterare, attaché och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i II eller III lönegrupp	30
Andre sekreterare (administrativa ärenden), attaché (administrativa ärenden), avdelningssekreterare och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i IV - VI lönegrupp	25
Övriga	20

*Bilaga 5***Maximibeloppen av flyttningsersättningar**

Flyttningsersättning enligt flyttningsrätt och flyttningsväg

Flyttningsvägar

Beloppen av utrustningsersättningar

Tjänstebenenämning eller uppgift	Utrustningsersättning euro
Beskickningschef	13 000
Chargé d'affaires ad interim, II-tjänsteman vid en stor beskickning (Berlin, Bryssel, EU-representationen, FN-representationen, Genev, London, Moskva, Paris, Peking, Stockholm, Tallinn, Tokio, Washington)	13 000
Övrig utrikesråd, ambassadråd, pressråd, biståndsråd och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i I lönegrupp	11 300
Utrikessekreterare, pressekreterare, biståndssekreterare, attaché och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i II eller III lönegrupp	9 100
Andre sekreterare (administrativa ärenden), attaché (administrativa ärenden), avdelningssekreterare och specialist, gränsbevakningsspecialist, presstjänsteman i IV - VI lönegrupp	6 220
Övriga	4 370

*Bilaga 7***Priserna per enhet för representationsersättningar**

Priserna per enhet för representation i hemmet är fastsatta för lunch, middag, bufféserving och cocktailmottagning samt också för brunch, lättlunch och lättare servering såsom frukost, kaffe eller drinkar.

För lunch och middag finns två ersättningskategorier: normal och krävande. Grundregeln är att ersättning betalas enligt den normala kategorin. Ersättning enligt den krävande kategorin kan godkännas, om tillställningens anledning/tema eller gästernas höga ställning ställer ovanligt höga krav på mat och dryck. Ersättning enligt den krävande kategorin kan erläggas för tillställningar med högt uppsatta gäster som är viktiga för representationens uppdrag (t.ex. högsta ledningen inom statsförvaltningen, företagsvärlden eller kulturlivet). Denna ersättningskategori gäller därmed i huvudsak beskickningscheferna. För bufféserving finns det också två ersättningskategorier där den högre kategorin förutsätter att alla gäster sitter vid dukade bord.

Mottagningens ersättning per enhet utbetalas till fullt belopp för 1–100 gäster. När antalet gäster ökar sjunker ersättningen per enhet (% av fullt belopp) som följer:

- 1) 101 -200 personer 80 %
- 2) 201 -300 personer 60 %
- 3) 301 eller fler 40 %.

Priserna per enhet anger högsta belopp. I regel skall serveringen dimensioneras enligt den måltidskategori som priset per enhet räknas på. Om det är ändamålsenligt att ordna en tillställning med mindre servering skall faktureringen ske enligt ett pris som är lägre än priset per enhet.

Priset per enhet är ersättning för anskaffning och tillredning av mat och dryck. I priset ingår också dekorationer och annat material samt allmänna utgifter. Därutöver kan ersättning betalas för utgifter som anges särskilt i reglerna för representationsarbete.

Klassificering av förhållandena och ersättningsbelopp

Klassificering av förhållandena:

1	2	3	4	5
Las Palmas New York Ottawa Rabat Reykjavik Toronto Tunis Washington	Canberra Hongkong Los Angeles Singapore Sydney Tokyo	Abu Dhabi Ankara Buenos Aires Kuala Lumpur S:t Petersburg Pretoria Windhoek	Beograd Brasilien Bukarest Kiev Moskva Santiago Sofia	Bangkok Damaskus Kairo Mexico
6	7	8	9	10
Caracas Hanoi Lima Manila Shanghai Söul	Djakarta Katmandu Managua Nairobi New Delhi Petroskoj Tel Aviv	Addis Abeba Dar es Salaam Lusaka Maputo Peking	Islamabad Murmansk Ramallah Riad	Abuja Kabul Teheran

Ersättningsbelopp:

Klass av ogynnsamma förhållanden	Euro i månaden
1	60
2	120
3	180
4	240
5	300
6	360
7	420
8	480
9	540
10	600